

INTRODUCCIÓ

Les mosques no només són una molèstia per als animals i les persones, sinó que, sobretot, representen una amenaça per a la producció i la salut del bestiar. Concretament, les principals plagues són la mosca domèstica i la mosca picadora, que es desenvolupen en la majoria de granges i causen disminucions de les produccions i importants pèrdues econòmiques.

Resumint, les plagues de mosques en les explotacions agropecuàries ecològiques:

- Deteriorenen el benestar dels animals i disminueixen els rendiments productius.
- Són portadores de gèrmens i actuen com a vectors de malalties.
- Produeixen brutícia i dificulten el manteniment de la higiene i d'un bon estat sanitari a l'explotació.
- Empitjoren la bioseguretat de la granja.
- Són de difícil control atesa la seva alta capacitat de reproducció. A més, per a la lluita directa, només es poden aplicar productes registrats per ús en entorns ramaders i que estiguin inclosos en els annexos del R (CE) 889/2008.

LES MOSQUES ALS ESTABLES

Les mosques troben aliments i condicions ideals per al seu desenvolupament (temperatura i humitat) en l'ambient dels estables, particularment en aquells que tenen jaç de palla.

En les explotacions ecològiques, aquest fet es veu agreujat perquè els productes que es poden utilitzar per al control d'aquests insectes estan limitats per la normativa de producció ecològica. Per aquest motiu, durant molts anys, només s'han utilitzat les preparacions a base de piretrines naturals.

Imatge 1. Les mosques domèstiques són molt freqüents en els estables d'animals.
 Autor: Lluís Vila

Les plagues de mosques als estables produeixen disminucions de la producció de llet, que segons alguns investigadors poden ser superiors al 15 o 20%, i augmenten l'índex de conversió dels aliments en bestiar d'engreix. Això és degut al fet que els animals utilitzen molta energia per lluitar contra aquests insectes, energia que no s'utilitza per produir. Un excés de mosques en una granja també sol representar una disminució de la qualitat dels productes que es volen comercialitzar. D'aquesta manera, per exemple, una plaga de mosques en una explotació lletera sol anar associada a un augment del recompte de cèl·lules somàtiques i bacteries a la llet. Finalment, la presència excessiva de mosques també facilita que els animals emmalalteixin, tan directament, per ser vehicle d'infeccions entre un animal malalt i un de sa, com indirectament, per afectar el seu benestar, augmentar l'estrès i disminuir-ne les defenses.

LES PRINCIPALS ESPÈCIES PRESENTS ALS ESTABLES

Com que en producció ecològica moltes de les tècniques preventives que es poden utilitzar per al control d'insectes es basen en actuar sobre el seu cicle de vida, cal conèixer la biologia de les dues principals espècies de mosques que es solen trobar als estables: la mosca domèstica (*Musca domestica*) i la mosca picadora (*Stomoxys calcitrans*).

La mosca domèstica (*Musca domestica*) i la mosca picadora (*Stomoxys calcitrans*) s'assemblen molt en forma i mida, tot i que la picadora és una mica més petita. Malgrat això, es poden diferenciar fàcilment per les seves peces bucals: en la mosca picadora és un estilet picador, mentre que en la domèstica és de tipus xuclador. A més, també es poden diferenciar fàcilment perquè la mosca picadora té taques fosques a la part superior de l'abdomen. Aquesta aparença fa que també sigui anomenada mosca camaleó.